

DĚJEPIS – 6. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy
<p>Žák:</p> <p>Objasní pojmy "dějiny" a "dějepis", kategorie "minulost, přítomnost, budoucnost", zdůvodní a konkrétními příklady doloží potřebnost poznání dějin (1).</p> <p>Pojmenuje druhy historických pramenů a posoudí jejich vypovídací hodnotu, vysvětlí význam archeologie, jmenuje instituce shromažďující historické prameny a kulturní památky (2).</p> <p>Orientuje se na časové ose a v dějepisné mapě, vysvětlí praktické důvody vedoucí k počítání času a zavedení letopočtu (3).</p> <p>Jmenuje geologická období Země, orientuje se v základní periodizaci pravěku.</p> <p>Vysvětlí vznik lidského rodu jako přirozenou součást přírodního vývoje, porovná s mýtickými představami o původu světa a člověka. Objasní příčiny fylogeneze a kvalitativní rozdíly mezi jednotlivými vývojovými typy člověka. (4,5,7).</p> <p>Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu, historickou a psychologickou podmíněnost vzniku náboženských představ a umění. Vysvětlí rozdíl mezi přisvojovací a výrobní hospodářstvím, přirozenou a společenskou dělbou práce, ozřejmí předpoklady vzniku zemědělství, prvních řemesel, počátky zpracování kovů a důsledky těchto aktivit pro rozvoj lidské společnosti. Zdůvodní příčiny vzniku majetkové a společenské nerovnosti mezi lidmi (4,5,7).</p> <p>Orientuje se v zainteresovaných pojmech, na mapě ukáže významná naleziště pravěkých lidí i první zemědělské oblasti (4,5,6).</p> <p>Objasní základní předpoklady vzniku prvních států na zeměkouli, vymezení rozdílů v charakteru hospodářství i uspořádání společnosti v pravěku a starověku, pochopí podstatu státu, jeho funkci a institucí, charakterizuje postavení a úlohu jednotlivých vrstev staroorientální společnosti (7,8,10).</p> <p>Konkrétními příklady doloží kulturní přínos nejstarších civilizací, vysvětlí praktické důvody vedoucí ke vzniku písma a charakterizuje jeho postupný vývoj spolu s rozmanitými druhy psacích technik, demonstruje základní projevy jednotlivých druhů umění a věd v nejstarších státech s uvedením nejvýznačnějších objevů, vynálezů a staveb sledovaného období (8).</p> <p>Pochopí charakter a úlohu náboženství v nejstarších státech, porovná polyteismus s monoteismem (8).</p> <p>Popíše geografické, klimatické a hospodářské poměry starověkého Řecka a pochopí jejich vzájemnou podmíněnost, vysvětlí příčiny, význam a důsledky velké řecké kolonizace (10).</p> <p>Určí základní rysy vývoje starořecké společnosti vedoucí ke vzniku městských států,</p>	<p>OBECNÝ ÚVOD DO PŘEDMĚTU Dějiny a dějepis - úvod do předmětu. Historické prameny (hmotné, písemné). Muzea, galerie, archívy. Archeologie. Historický čas a prostor, dějepisné mapy. Křesťanský letopočet.</p> <p>PREHISTORICKÉ OBDOBÍ Vývoj Země, geologická období. Vědecké a mýtické představy o vzniku člověka. PRÁVĚK Starší doba kamenná, období přisvojovacího hospodářství. Živočišná předchůdci člověka. Vývojové typy člověka: homo habilis, homo erectus, homo sapiens, homo sapiens sapiens. Mladší a pozdní doba kamenná, období výrobního hospodářství. Doba bronzová a železná.</p> <p>STAROVĚK Nejstarší civilizace. Staroorientální státy v Mezopotámii, Egyptě, Indii, Číně a v oblasti Středomoří. Jejich hospodářství, správa státu, složení společnosti, kultura, umění, věda, filozofická učení. Polyteistická náboženství, první monoteistické náboženství - judaismus.</p> <p>Období antiky Starověké Řecko Geografické vymezení a přírodní podmínky</p>	<p>PT: OSV – rozvoj schopností poznávání MV: Matematika - číselná osa MV: Zeměpis - orientace na zeměpisných mapách PT: EV - ochrana kulturních památek MV: Zeměpis - vznik Země MV: Český jazyk - starověké báje - literární putování pravěkem PT: EV - zákl. podmínky života, lidské aktivity PT: MKV - etnický původ MV: Výtvarná výchova - pravěké umění</p> <p>PT: VMEGS - kořeny a zdroje evropské civilizace MV: Český jazyk - starověké báje, nejstarší literární památky, eposy PT: MKV - etnický původ (kořeny romského a židovského etnika)</p> <p>MV: Český jazyk - starověké báje, výběr z literatury starověku, kořeny evropského divadla PT: VMEGS - kořeny</p>

<p>jmenuje jejich hlavní reprezentanty (Spartu, Atény) a vymezí základní rozdíly mezi nimi (10). Vysvětlí podstatu demokracie, vymezí její limity v podmínkách otrokářské společnosti, konkretizuje její vznik a rozvoj (10). Na konkrétních příkladech z řeckých válek demonstruje nutnost boje za svobodu, rozdíly mezi válkami spravedlivými a nespravedlivými, obrannými a agresivními, demonstruje kladný význam spojenectví a spolupráce v protikladu k egoistickým a hegemonistickým zájmům či bratrovražedným bojem občanských válek. Zhodnotí význam Alexandra Makedonského (9).</p> <p>Objasní a konkrétními příklady doloží přínos starořecké kultury, umění, vědy a vzdělanosti, vysvětlí předmět zkoumání a cíle řecké filozofie, zhodnotí význam úsilí o všestranný rozvoj osobností v protikladu k jednostrannosti spartské výchovy (9).</p> <p>Jmenuje přední představitele starořecké vědy a umění a vysvětlí jejich přínos vědeckému poznání a uměleckému ztvárnění světa (9). Pojmenuje a geograficky určí významné historické stavby sledovaného období, objasní pojem "sedm divů světa" (9). Vysvětlí okolnosti vzniku dramatického umění. Vyloží kořeny olympijských her a návaznost současného olympijského hnutí na starořecké tradice, sdělí podstatu olympijských myšlenek (9). Je schopen základní orientace v řecké mytologii a náboženství (9).</p> <p>Popíše geografické, klimatické, hospodářské a etnické poměry starověké Itálie. Zhodnotí úlohu Etrusků na počátku římských dějin (9). Odliší historicky ověřené a bájný výklad založení Říma, porovná správu království a republiky, vysvětlí podstatu republikánského zřízení a příčiny i důsledky jeho postupných reforem (10). Vysvětlí podstatu a charakter válek vedených Římany, na jejich konkrétních příkladech demonstruje války obranné, útočné, občanské (10). Zhodnotí význam povstání otroků v dějinách starověku i v kontextu bojů za lidská práva (10). Zhodnotí význam Gaia Julia Caesara (9). Vysvětlí příčiny vzniku císařství a jeho rozdíly od republikánského zřízení. Popíše rozvoj, vrchol, příčiny krize i pád římského impéria. Určí pád západořímské říše jako historický mezník mezi epochou starověku a středověku v Evropě (9). Objasní a konkrétními příklady doloží přínos římské kultury, umění, vědy a vzdělanosti. Jmenuje přední představitele těchto oblastí (9). Je schopen základní orientace v římském náboženství (9).</p>	<p>Řecka, jeho hospodářství. První řecké kmeny, období mykénské, doba homérská. Vznik rodové šlechty, království, tyranis. Rozvoj hospodářství a velká řecká kolonizace v 8.-6. stol. př.n.l. Vznik městských států. Atény: složení společnosti, správa státu, vznik a rozvoj otrokářské demokracie, aténský námořní spolek. Sparta: složení společnosti, správa státu, peloponéský spolek. Řecko-perské války. Peloponéská válka. Alexandr Makedonský a jeho říše. Řecká věda, vzdělanost, filozofie. Výchova a školství. Řecké umění. Helénistická kultura. Sedm divů světa. Olympijské hry. Řecká mytologie a náboženství.</p> <p>Starověký Řím Geografické vymezení, přírodní podmínky a hospodářské poměry Itálie ve starověku. Zaínteresaná etnika: Etruskové, italské kmeny, Galové, Řekové. Vznik a rozvoj Říma. Království. Republika. Složení společnosti a správa státu. Boj plebejů proti patricijům. Punské války. Vývoj římského státu do ovládnutí Středomoří a po něm. Provincie. Spartakovo povstání. Krise římské republiky a reformy snažící se krizi vyřešit. Občanské války. Gaius Julius Caesar. Konec republiky, vznik císařství, jeho vrchol, rozvoj a prohlubující se krize. Rozdělení říše a pád říše západořímské.</p>	<p>a zdroje evropské civilizace PT: VDO - principy demokracie</p> <p>MV: Výtvarná výchova - antické umění PT: MKV - člověk jako nedílná jednotka tělesné a duševní stránky MV: Tělesná výchova - sportovní disciplíny</p> <p>MV: Český jazyk - pověst o založení Říma, komiksové příběhy Asterix a Obelix</p> <p>MV: Občanská výchova - život ve škole - zásady lidského soužití</p>
---	--	--

<p>Popíše a porovná soudobé poměry ve střední Evropě a s antickým starověkem a vzájemné vztahy mezi těmito oblastmi (11).</p> <p>Vysvětlí příčinu, průběh a důsledky stěhování národů, vznik prvních feudálních států a podstatu feudálního zřízení a feudálních vztahů (11).</p> <p>Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti (12).</p> <p>Vysvětlí vznik, vývoj a základní myšlenky křesťanství, zhodnotí význam Ježíše Krista (jako historické i zlegendizované osobnosti) a jeho učení. Zařadí křesťanství do kontextu jiných náboženství (8).</p> <p>Vysvětlí podstatu, vznik, vývoj i rozkol křesťanské církve a instituci papežství (14).</p> <p>Vysvětlí význam christianizace Evropy. Vymezí úlohu víry, křesťanského náboženství a církve v životě středověkého člověka i celé společnosti (14).</p>	<p>Římská kultura, umění, věda, vzdělanost a náboženství.</p> <p>STŘEDOVĚK Počátky raného středověku Velké stěhování národů. Barbarské státy. Hunové, Germáni, Slované, Keltové, Avari, Maďaři. Byzantská říše. Arabové a jejich říše. Mohamed, islám, korán. První feudální státy, vznik feudálních vztahů.</p> <p>Křesťanství Jeho kořeny a vznik ve starověku. Ježíš Kristus. Bible. Rozšíření a úloha ve středověku. Vznik a první rozkol křesťanské církve, její postavení a funkce ve středověké společnosti. Papežství.</p>	<p>PT: MKV - respektování zvláštností různých etnik</p> <p>PT: VMEGS - kořeny a zdroje evropské civilizace</p> <p>MV: Český jazyk - bible</p> <p>PT: MKV - tolerance a intolerance</p>
--	--	--

DĚJEPIS – 7. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy
<p>Žák:</p> <p>Vysvětlí roli Slovanů v utváření raněfeudální Evropy, okolnosti vzniku a počáteční vývoj jejich států v kontextu soudobých evropských událostí (13).</p> <p>Zná hlavní linii historického vývoje Slovanů na našem území od jejich příchodu ze své pravlasti do vzniku českého státu, charakterizuje význam a kulturní přínos Velké Moravy jako prvního státu západních Slovanů a zakladatelského centra slovanského písemnictví (13).</p> <p>Objasní okolnosti vzniku českého státu, charakterizuje roli Přemyslovců při jeho genezi, sjednocení a postupném rozvoji. Vyjmenuje nejdůležitější první Přemyslovce a obecně nejznámější události s nimi spojené. Vysvětlí vztah českého státu k německé říši, rozliší instituce knížectví, království a císařství (13).</p> <p>Vysvětlí úlohu křesťanství a instituci papežství v raněfeudální společnosti, zná příčiny, výsledky a důsledky křížových výprav, hlavně do Palestiny (14).</p> <p>Orientuje se ve struktuře feudální společnosti, vysvětlí podstatu feudálních vztahů a základní rysy feudální výroby (11, 13, 15).</p> <p>Charakterizuje typické rysy a projevy románské kultury a vzdělanosti (15,22).</p> <p>Časově zařadí raný a vrcholný středověk a charakterizuje základní rozdíly mezi nimi, charakterizuje rozvoj feudálních vztahů a výroby v období vrcholného středověku (13,15).</p> <p>Vysvětlí dva základní způsoby vzniku středověkých měst a jejich význam, zná typické druhy středověkých měst, nejdůležitější městská privilegia a strukturu středověkého městského obyvatelstva (13,15).</p> <p>Určí původ Tatarů a Turků a vysvětlí jejich vliv na vývoj Evropy (12,14).</p> <p>Vysvětlí vznik a podstatu parlamentarismu, zná příčiny, průběh, výsledky a důsledky stoleté války (11, 21).</p> <p>Charakterizuje český stát za posledních Přemyslovců, vyjmenuje jejich nejdůležitější představitele a obecně nejznámější události s nimi spojené. Vysvětlí okolnosti nástupu Lucemburků na český trůn, charakterizuje vládu Jana Lucemburského a Karla IV.</p> <p>Vyjmenuje a konkrétními příklady doloží nejdůležitější aktivity Karla IV. ve prospěch rozvoje českého státu (13,14,15).</p> <p>Charakterizuje typické rysy a uvede konkrétní projevy gotické kultury (15,22).</p> <p>Vysvětlí stav české společnosti a příčiny její krize vedoucí ke vzniku husitského hnutí (13,14,15).</p> <p>Objasní důvody kritiky církve i společnosti, myšlenky a jména hlavních kritiků a odpovídající reakce církve. Zhodnotí osobnost M. Jana Husa (13,14,15,16,17).</p>	<p>Raný středověk</p> <p>Pravlast Slovanů. Raněfeudální státy jižních, východních a západních Slovanů. Vznik Uherska.</p> <p>Sámová říše. Velká Morava.</p> <p>Vznik a rozvoj českého státu za prvních Přemyslovců.</p> <p>Křesťanství, papežství, císařství. Křížové výpravy.</p> <p>Charakteristika raněfeudálních vztahů a výroby.</p> <p>Románská kultura.</p> <p>Vrcholný středověk</p> <p>Rozvoj feudálních vztahů a výroby.</p> <p>Středověká města.</p> <p>Vliv Tatarů a Turků na vývoj Evropy.</p> <p>Vývoj určujících států evropského prostoru, stoletá válka.</p> <p>Český stát za posledních Přemyslovců, nástup Lucemburků na český trůn - Jan Lucemburský, Karel IV.</p> <p>Gotická kultura.</p> <p>Česká společnost a její krize v době předhusitské, kritici církve a společnosti, hereze, Jan Hus.</p> <p>Husitské hnutí.</p> <p>Čechy a Slovensko (v uherském kontextu) v době pohusitské, Jiří z Poděbrad, jednota bratrská, bratřiči.</p>	<p>PT: OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>MV: Český jazyk - české pověsti, kořeny české a slovanské literatury na Velké Moravě, Konstantin, Metoděj, staroslověnština, hlaholice, cyrilice, legendy, kroniky, eposy, literatura lat. a poč. česky psané literatury</p> <p>PT: VMEGS -Jsme</p> <p>Evropané, Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MV: Výtvarná výchova - výt. umění románské kultury</p> <p>PT: MKV - Kulturní diferenciacie, lidské vztahy, etnický původ</p> <p>PT: EV - ekosystémy, základní podmínky života</p> <p>MV: Občanská výchova – právní základy, státní správa a samospráva</p> <p>MV: Český jazyk - starší česká literatura, Karel IV. - Vlastní životopis, Jan Hus, Vavřinec z Březové, Petr Chelčický, Deník Václava Šaška z Bírкова, středověké cestopisy</p> <p>PT: VDO - formy vlády, parlamentarismus</p> <p>MV: Výtvarná výchova - gotické výtvarné umění</p> <p>Pozn.: husitství v regionu</p>

<p>Zná příčiny, zainteresované strany, nejdůležitější události a osobnosti husitského hnutí, jeho výsledky a důsledky. Uvede konkrétní příklady dozrívání husitství po Lipanech, včetně hnutí bratříků na Slovensku . Zná myšlenkové zdroje jednoty bratrské a její význačné představitele, na konkrétních příkladech doloží její kulturní přínos. Zhodnotí osobnost Jiřího z Poděbrad, vyzdvihne jeho mírové úsilí. Uvede některé konkrétní příklady husitské tradice a její myšlenkový odkaz (16,17).</p> <p>Periodizuje jednotlivá období středověku a vymezí vývojové rozdíly mezi nimi. Vysvětlí předpoklady a příčiny zámořských objevů, demonstruje jejich průběh, vymezí jejich důsledky. Zná nejznámější mořeplavce, objevitele a dobyvatele. Objasní podstatu kolonialismu (18).</p> <p>Vysvětlí podstatu humanistických myšlenek ve srovnání s dosavadními středověkými názory, charakterizuje obecné znaky a demonstruje konkrétní projevy renesančního umění, zná jejich nejvýznamnější představitele ve světě i u nás (16,22,23).</p> <p>Vyjmenuje hlavní příčiny krize katolické církve i soudobé feudální společnosti, objasní podstatu myšlenek hlásajících nutnost církevních i společenských reforem a důsledky těchto snah, včetně reakcí církve. Dovede operovat s pojmy reformace, protestantismus, protireformace a rekatolizace, zná jejich nejvýznamnější konkrétní projevy a důsledky. Vysvětlí rozdíly mezi učenou a lidovou reformací, vyjmenuje jejich nejvýznamnější představitele (14,16).</p> <p>Vysvětlí okolnosti nástupu Jagellonců na český trůn, charakterizuje jejich vládu i soudobé poměry v českém státě, včetně počátků hospodářského podnikání a poddanských povstání (13,18,20).</p> <p>Objasní okolnosti nástupu Habsburků na český trůn a vznik habsburské monarchie. Charakterizuje vládu prvních Habsburků, vyjmenuje jejich nejznámější představitel, popíše období vlády Rudolfa II. (19,20,21).</p> <p>Ozřejmí příčiny vzniku protihabsburské stavovské opozice a demonstruje konkrétní projevy jejího odporu, včetně českého stavovského povstání. Zná jeho výsledky a důsledky pro další osudy našich zemí a českého "národa" (19,20,21).</p> <p>Vysvětlí hlavní podstatu proměn v období přechodu od feudální společnosti ke společnosti kapitalistické, určí hlavní rozdíly v nerovnoměrném vývoji jednotlivých regionů Evropy. Vysvětlí rozdíly mezi absolutistickou a konstituční monarchií (21).</p> <p>Objasní příčiny vzniku třicetileté války a klasifikuje základní nepřátelské tábory z hlediska náboženských, hospodářských a politických rozdílů. Stručně popíše průběh války , vyjmenuje její nejznámější aktéry a popíše její výsledky a důsledky (19,20).</p> <p>Vytypuje obecné charakteristické znaky barokní kultury, demonstruje její konkrétní projevy, zná její reprezentativní představitele (16,22).</p>	<p>Pozdní středověk Zámořské objevy a jejich důsledky, počátky dobývání světa, vznik koloniálních říší.</p> <p>Humanismus a renesance ve světě i v českém prostředí.</p> <p>Reformace, německá selská válka, protireformace. Evropské velmoci před třicetiletou válkou, sjednocení Ruska, vznik Španělského království, nizozemská revoluce. Český stát za vlády Jagellonců, počátky hospodářského podnikání u nás, boje poddaných. Habsburkové a jejich nástup na český trůn, vznik habsburské monarchie, charakteristika vlády prvních Habsburků, Rudolf II. Protihabsburská stavovská opozice, české stavovské povstání a jeho důsledky. Počátky kapitalistických výrobních vztahů, nerovnoměrnost evropského vývoje. Třicetiletá válka a její důsledky. Barokní kultura.</p>	<p>MV: Občanská výchova - pojem vlasti a vlastenectví - státní svátky a symboly - kulturní tradice</p> <p>MV: zeměpis - PT: MKV - etnický původ, multikulturalita</p> <p>MV: Český jazyk - renesanční literatura MV: Výtvarná výchova - renesanční výtvarné umění MV: Hudební výchova - renesanční hudební formy PT: MKV - kulturní diferenciacie, lidské vztahy</p> <p>MV: Český jazyk - česká literatura a lidová slovesnost období baroka, exulantská literatura, J. A. Komenský MV: Výtvarná výchova - výtvarné umění baroka a rokoka MV: Hudební výchova - barokní hudební formy</p>
--	---	---

DĚJEPIS – 8. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy
<p>Žák:</p> <p>Vymezí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny , které charakterizují modernizaci společnosti , hlavně podstatu, význam a důsledky sociálních revolucí a revoluce průmyslové. Jmenuje nejvýznamnější aktéry těchto určujících událostí (23, 26, 27). Objasní okolnosti osídlování Ameriky a význam vzniku USA (28). Vysvětlí příčiny vzniku Velké francouzské revoluce, vymezí cíle zúčastněných stran a stručně popíše vývoj revolučních událostí včetně jejich degradujících tendencí. Zhodnotí výsledky a důsledky revoluce (24). Popíše hlavní události a vyjmenuje neznámější bitvy napoleonského období, charakterizuje protikladnou osobnost Napoleona Bonaparta. Objasní souvislosti revolučního a napoleonského období francouzských dějin s rozbitím starých pořádků v Evropě (24).</p> <p>Objasní předpoklady a příčiny vzniku českého a slovenského národního obrození, jeho dílčí úkoly, obecné cíle a konkrétní výsledky. Jmenuje hlavní představitele obrození obrozeního období a uvede konkrétní příklady jejich činnosti. V politické oblasti klasifikuje působení českých liberálů a radikálních demokratů (25). Vymezí obecné rysy a uvede konkrétní projevy klasicismu a romantismu a jejich nejvýznamnější představitele (22).</p> <p>Charakterizuje Evropu po napoleonských válkách a zpátečnické úsilí Svaté aliance v protikladu s narůstajícími tendencemi k pokrokovým politickým, ekonomickým a sociálním změnám. Objasní a konkrétními příklady doloží vznik novodobých národů, národněosvobozenecí boj a emancipační snahy podmaněných národů v kontrastu se snahami národně utlačovatelskými, koloniálními a nacionalistickými. Na vybraných příkladech doloží boj za lidská, občanská i sociální práva (24, 26, 27, 28). Vyloží příčiny, společné i specifické cíle evropských revolucí let 1848-49, na stěžejních událostech stručně demonstuje jejich průběh a zhodnotí jejich výsledky a důsledky (23, 26, 27, 28). Uvede důvody vedoucí ke sjednocení Itálie a Německa, popíše rozdílné cesty tohoto procesu a zhodnotí jeho výsledky (26). Ozřejmí podstatu Pařížské komuny (26). Vysvětlí příčiny vzniku občanské války v USA, uvede její výsledky a důsledky. Vymezí úlohu A. Lincolna v amerických dějinách. Zhodnotí negativní roli bratrovražedných bojů. Na konkrétních příkladech demonstuje zavrženíhodnost otrokářství , snižování lidské důstojnosti a upírání lidských i občanských práv. Vystihne negativní stránky "dobývání Západu" v bojích proti domorodým Indiánům (23,26,32).</p>	<p>NOVODOBÉ DĚJINY</p> <p>České země, Evropa a svět do 1. svět. války</p> <p>Osídlování Ameriky. Vznik USA. Velká francouzská revoluce. Napoleonské války.</p> <p>České a slovenské národní obrození.</p> <p>Klasicismus a romantismus.</p> <p>Evropa po vídeňském kongresu. Svatá aliance. Revoluční a národně osvobozenecí hnutí v Evropě v 1. pol. 19. století. Rozšíření průmyslové revoluce. Revoluce 1848/49 v Evropě (Francie, Itálie, Německo) a habsburské monarchii. Dovršení průmyslové revoluce a další rozvoj industriální společnosti. Mezinárodní situace, evropské státy a koloniální říše 2. poloviny 19. stol. Sjednocení Itálie a Německa. Pařížská komuna. Občanská válka v USA.</p>	<p>PT: OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>PT: MKV - etnický původ, rovnost lidí, lidská práva MV: Občanská výchova - lidská práva</p> <p>MV: Český jazyk - literatura národního obrození, romantismus</p> <p>MV: Výtvarná výchova - hudba období klasicismu a romantismu</p> <p>PT: VDO - principy demokracie</p>

<p>Vyloží podstatu sociálních problémů, příčiny vzniku dělnického hnutí, jeho rozvoj a konkrétní projevy (26,27). Objasní podstatu politických proudů: konzervatismu, liberalismu, demokratismu a socialismu. Klasifikuje typy socialistických učen. Vyloží ideje hlášené marxismem a zhodnotí jejich aplikaci v dalším dějinném vývoji Kriticky zhodnotí ideje anarchismu (26,27). Jmenuje vůdčí představitele soudobých filozofických a ekonomických směrů (27). Vysvětlí podstatu vzniku prvních politických stran jako reprezentantů zájmů a názorových představ různých sociálních i jiných skupin v rámci prohlubující se diferenciaci společnosti. (21,26,27).</p> <p>Vyloží důsledky revolučních let 1848/49 pro habsburskou monarchii a na konkrétních příkladech dokumentuje její politické, hospodářské a sociální proměny do počátku 20. století. Vysvětlí podstatu a důsledky rakousko-uherského vyrovnání a proces emancipačních snah českého národa i jeho jednotlivých skupin (25,26,27,28).</p> <p>Jmenuje hlavní objevy a vynálezy technicko -vědecké revoluce a její nejznámější představitele (23). Vyloží podstatu kapitalistických výrobních vztahů, charakterizuje kapitalismus volné soutěže a monopolní kapitalismus. Vysvětlí příčiny, projevy a důsledky hospodářské krize (23).</p> <p>Dokumentuje prohlubující se rozrůzněnost uměleckého ztvárnění skutečnosti od konce 19. století (22.)</p> <p>Nastíní mezinárodní situaci před 1. světovou válkou. Zdůvodní nerovnoměrnost vývoje jednotlivých částí Evropy i světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla Charakterizuje rozpory mezi velmocemi. Uvede konkrétní příklady imperiálních a národně osvobozenecských válek. Jmenuje hlavní evropské mocenské spolky vzniklé na přelomu 19. a 20. století. Charakterizuje Rakousko-Uhersko a českou společnost před vypuknutím války. Uvede konkrétní výsledky bojů za všeobecné a rovné volební právo (23, 27,28). Vysvětlí příčiny, výsledky a důsledky ruské revoluce let 1905-07 (21,26). Vysvětlí podstatu komunismu a okolnosti vzniku bolševismu v Rusku (26,27,31).</p> <p>Vysvětlí okolnosti vedoucí ke vzniku 1. světové války, včetně důsledků plynoucích ze sarajevského atentátu. Roztřídí státy do bojujících válečných bloků. Stručně popíše průběh hlavních válečných událostí. Objasní problematiku zákopové války. Posoudí vliv revolučních událostí v Rusku a zaangažování USA na uspořádání války (28). Charakterizuje českou společnost a její vývoj za války ve vztahu k habsburské monarchii. Uvede cíle, konkrétní akce a hlavní aktéry (zejména T. G. Masaryka, E. Beneše a M. R.</p>	<p>Sociální otázka, vznik a rozvoj dělnického hnutí. Politické proudy: konzervatismus, liberalismus, nacionalismus, socialismus. Vznik marxismu. Anarchismus. Problematika lidských, občanských, národnostních a sociálních práv. Vznik prvních politických stran.</p> <p>Habsburská monarchie a její proměny v 2. pol. 19. stol. a na poč. 20. století Rakousko - uherské vyrovnání. Emancipační snahy českého národa, diferenciaci českého společenského a politického života</p> <p>Technicko - vědecká revoluce. Přerod kapitalismu volné soutěže v monopolní kapitalismus</p> <p>Nové umělecké směry přelomu 19. a 20. století.</p> <p>Mezinárodní situace, rozpory mezi velmocemi, imperiální a národně osvobozenecské války, habsburská monarchie a česká společnost v předvečer 1. světové války. První ruská revoluce. Počátky komunismu.</p> <p>První světová válka Příčiny, průběh a výsledky. Únorová a "říjnová" revoluce v Rusku. Vznik první komunistické diktatury. Česká společnost a protihabsburský odboj. Československé legie. Válečná technika.</p>	<p>PT: VDO - lidská práva, principy demokracie MV: Občanská výchova - lidská práva</p> <p>MV: Český jazyk - literatura 2. pol. 19. století, kritický realismus, májovci, ruchovci, lumírovci</p> <p>MV: literární výchova - moderní umělecké směry, anarchističtí buřiči</p>
--	---	---

DĚJEPIS – 9. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy
<p>Žák:</p> <p>Objasní důsledky 1. světové války a nástup vedoucí úlohy USA ve světě (31). Na mapě demonstruje územní uspořádání Evropy i koloniálního světa (28,30,31).</p> <p>Popíše hospodářskou situaci 20. let a její vývoj od poválečné konjunktury přes první hospodářskou krizi až k období "zlatých dvacátých let" (30,31). Charakterizuje vztahy mezi evropskými velmocemi v rámci versailleského systému. Zhodnotí výsledky a důsledky mezinárodních smluv a jednání. Zhodnotí evropské státy podle jejich politických systémů a režimů, vysleduje základní rozdíly mezi režimy demokratickými a totalitními. Charakterizuje komunismus, fašismus a nacismus a vyloží příčiny jejich nástupu.(30,31). Zhodnotí škodlivost nacionalismu, antisemitismu a rasismu (31,32). Vymezí roli ČSR v Evropě. Vyloží politický systém, správu, národnostní a sociální problematiku první republiky a její hospodářský a politický vývoj 20. let. Na konkrétních příkladech demonstruje základní principy demokracie i její možné problémy (30,31,33).</p> <p>Vysleduje hlavní rysy mezinárodního politického a hospodářského vývoje od příčin, konkrétních projevů a důsledků světové hospodářské krize směrem k postupnému rozkladu versailleského systému. Vysvětlí příčiny dalšího nástupu fašistických i jiných totalitních režimů, demonstruje konkrétní projevy nacistické diktatury v Německu a bolševické diktatury v SSSR. Uvede příklady fašistické i imperiální agrese před 2. světovou válkou.(30,31). Charakterizuje a konkrétními příklady doloží politický a hospodářský vývoj ČSR od světové hospodářské krize k "Mnichovu". Dokumentuje její boj na ochranu demokracie a proti ztrátě územní celistvosti a státní suverenity (33). Vyloží okolnosti vedoucí k mnichovskému diktátu, zná jeho hlavní aktéry a důsledky. Charakterizuje období druhé republiky a postupný konec naší demokracie i suverenity, vedoucí k rozpadu státu a počátkům nacistické okupace (30,31).</p> <p>Demonstruje základní umělecké směry, projevy a představitele meziválečné kultury (22,33).</p>	<p>OBDOBÍ MEZI SVĚTOVÝMI VÁLKAMI Politické, sociální a kulturní důsledky I. světové války. Nové politické uspořádání Evropy, úloha USA a změny v koloniálním světě po I. světové válce.</p> <p>20. léta Mezinárodní politická a hospodářská situace a její vývoj, první poválečná hospodářská krize , období stabilizace. Demokratické ideje a režimy. Extremistické ideologie, totalitní systémy: komunismus, fašismus, nacismus, nacionalismus, antisemitismus. ČSR - územní uspořádání, politický systém, správa, zahraniční politika a postavení v Evropě, národnostní a sociální problematika, hospodářský a politický vývoj.</p> <p>30. léta Mezinárodní politická a hospodářská situace a její vývoj. Světová hospodářská krize a její důsledky. Další rozvoj fašismu, nacistická diktatura v Německu. Stalinismus v SSSR. Krize versailleského systému, první fašistické a jiné agrese: napadení Habeše Itálií, útoky Japonců na Dálném Východě, anšlus Rakouska . ČSR - politický a hospodářský vývoj, boj na obranu demokracie. Mnichovský diktát a jeho důsledky. Období 2. republiky, krize demokratického systému. Rozpad republiky, vznik Slovenského státu a protektorátu Čechy a Morava. Kultura meziválečného období.</p>	<p>PT: OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>MV: Český jazyk - literatura reagující na 2. svět. válku PT: VDO - Všeobecná deklarace lidských práv, demokracie jako protiváha diktatury a anarchie MV: Občanská výchova – principy demokracie PT: MKV - problematika národnostních menšin, rovnocennost etnických skupin a kultur</p> <p>MV: Český jazyk - meziválečná literatura MV: Výtvarná výchova - meziválečné výtvarné umění MV: Hudební výchova - kapitoly z hudby meziválečného období MV: Občanská výchova – principy tržního hospodářství</p>

<p>Vyloží okolnosti vedoucí ke druhé světové válce, vyloží příčiny jejího vzniku a posoudí podíl jednotlivých států a režimů na jejím rozpoutání (31,32,33). Popíše hlavní linii vývoje válečných událostí, určí klíčové a zlomové momenty války. Zařadí státy do hitlerovské a protihitlerovské koalice (29-33). Charakterizuje a konkrétními příklady doloží činnost okupantů v obsazených zemích i národně osvobozenecský boj ve všech jeho formách a projevech (29-33). Popíše poměry v protektorátu a ve Slovenském státě, vymezení rozdíly mezi nimi. Konkrétními příklady doloží pochopení pojmů okupace, kolaborace, germanizace, arizace, "konečné řešení české a židovské otázky", totální nasazení, nucené práce, přidělový systém (29-33). Rozliší čl. odboj domácí a zahraniční, občansko-demokratický a komunistický. Vysvětlí jejich styčné body a vymezení podstatné rozdíly v jejich konkrétních projevech, ideových záměrech i konečných cílech (29-33). Uvede příklady prvních živelných projevů odporu našeho lidu proti nacistickým okupantům, především události a důsledky 28. 10. a 17. 11. 1939 (i v historické návaznosti na události 17. 11. 1989). Vysvětlí okolnosti i důsledky atentátu na Heydricha, popíše období "heydrichiády" (29-33). Objasní problematiku partyzánského hnutí. Demonstruje účast našich vojáků na bojištích různých front. Ozřejmí zřůdnost holocaustu, koncentračních táborů i jiných projevů či nástrojů zločineckých a nehumánních idejí (32). Popíše projevy vyvrcholení čl. národně osvobozenecského boje ve Slovenském národním, Českém a Pražském květnovém povstání. Demonstruje podíl armád vítězných států i odboje na konečném osvobození Československa, i z hlediska poválečných politických záměrů (33). Vyjmenuje význam a výsledky tří setkání představitelů vedoucích velmocí protihitlerovské koalice a určí důsledky jejich dohod pro vývoj válečných událostí, ale zejména pro poválečné uspořádání světa (34). Označí události znamenající konec války v Evropě a Asii, určí její výsledky a důsledky. Vysvětlí příčiny, způsoby i výsledky trestání válečných zločinců (31, 34). Na příkladech demonstuje rozvoj i zneužití vědy a techniky za války (29).</p> <p>Objasní důvody poválečného rozdělení světa do dvou soupeřících bloků, vymezení rozdíly mezi nimi a klasifikuje státy v čele s určujícími velmocemi podle blokového zařazení. Uvede jejich hlavní vojenské a hospodářské spolky (34,35).</p> <p>Určí hlavní ohniska napětí a nejznámější lokální válečné konflikty s vymezením jejich příčin, hlavních aktérů, výsledků i důsledků (34,35). Demonstuje proces rozpadu koloniální soustavy a další určující rysy vývoje</p>	<p>DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA Pakt Molotov - Ribbentrop. Napadení Polska - zač. války. Sovětsko - finská válka a další projevy sovětské agrese. Fašistické agrese do severní, západní a jihovýchodní Evropy. Letecká bitva o Anglii. Poměry v protektorátu a ve Slovenském státu. První projevy odporu našeho lidu proti nacistickým okupantům. Napadení Sovětského svazu. Velká vlastenecká válka. Hitlerovská koalice, protihitlerovská koalice. Válka v Africe a Tichomoří. Zlom ve válce: Stalingrad, Kursk, El Alameine, Midway, Guadalcanal. Čsl. odboj domácí a zahraniční, občansko-demokratický a komunistický. "Heydrichiáda". Boje čl. vojáků na frontách v zahraničí. Holocaust. Koncentrační tábory. Otevření druhé fronty. Osvobození okupovaných zemí. Válečná situace v Německu. Konference "Velké trojky". Partyzánské hnutí. Vyvrcholení čl. národně osvobozenecského boje: SNP, České a Pražské květnové povstání. Osvobození Československa. Konec války v Evropě a v Asii. Věda, technika a její zneužití za války. Potrestání válečných zločinců. Výsledky a politické, mocenské a ekonomické důsledky války.</p> <p>POVÁLEČNÉ OBDOBÍ Vznik bipolárního světa a jeho soupeření, studená válka. Hlavní ohniska napětí a lokální válečné konflikty.</p> <p>Proces dekolonizace. Mimoevropský svět.</p>	<p>MV: Český jazyk - česká literatura za 2. světové války</p> <p>MV: Český jazyk - literatura zobrazující 2. svět. válku PT: VDO - Listina základních práv a svobod PT: MV - fungování a vliv médií ve společnosti PT: MKV - multikulturalita</p>
--	---	---

<p>mimoevropského světa (36).</p> <p>Určí hlavní rysy poválečného vývoje v Československu a příčiny nástupu totalitního komunistického režimu, na konkrétních příkladech demonstruje jeho základní rysy, projevy a postupné vývojové proměny (33,34).</p> <p>Uvede příčiny a projevy krize komunistických režimů, demonstruje rozpad sovětského bloku, konec studené války a celosvětové důsledky těchto procesů (34,35,37).</p> <p>Popíše okolnosti pádu totalitního režimu v Československu a základní směr našeho polistopadového vývoje do rozpadu Československa a po něm (33).</p> <p>Na konkrétních příkladech demonstruje rozvoj vědy, techniky, kultury a umění po 2. světové válce (22,29,34).</p> <p>Prokáže základní orientaci v problémech současného světa (37).</p>	<p>Československo v průběhu poválečných let: období 1945-48, komunistický převrat v únoru 1948, nástup totalitního režimu a jeho utužení v letech padesátých, uvolnění v letech šedesátých, "Pražské jaro", období "normalizace", "sametová revoluce, polistopadový vývoj a rozpad společného státu Čechů a Slováků.</p> <p>Krize komunistických režimů, rozpad sovětského bloku, konec studené války.</p> <p>Vědecko - technická revoluce. Poválečná kultura a umění.</p> <p>Svět současnosti a jeho globální problémy:</p> <p>Vybrané kapitoly z regionálních dějin.</p>	<p>současného světa, otázka lidských práv PT: VMEGS - evropská integrace PT: EV - vztah člověka k prostředí MV: Český jazyk - poválečná literatura MV: Výtvarná výchova - poválečné výtvarné umění MV: Hudební výchova - kapitoly z poválečného vývoje hudby MV: Zeměpis - problémy a mapa současného světa MV: Informatika - multimediální sdělování MV: Přírodopis - ochrana životního prostředí MV: Výchova ke zdraví - zdravý životní styl MV: Fyzika - jaderná energie MV: Chemie - plasty a syntetická vlákna, chemie a společnost, chemie a životní prostředí, havárie s únikem nebezpečných látek MV: Občanská výchova - globalizace</p>
--	--	--